

Arkivsak-dok. 18/00010-68
Saksbehandler Wibeke Børresen Gropen

Saksgang
Arbeidsutvalg

Møtedato
17.09.2019

PARTNERSKAPSAVTALE MED KOMMUNENE OG INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Fellesnemnda tar innspillene fra kommunene i høringsrunden til orientering.
2. Fellesnemnda legger en partnerskapsmodell til grunn som formalisert samarbeidsform mellom IFK og kommunene.
3. Fellesnemnda slutter seg til forslag til revidert partnerskapsavtale.
4. Fellesnemnda har intensjon om å bidra med inntil 2,5 mill. kr til det enkelte regionråd i tråd med partnerskapsavtalen. Endelig vedtak om økonomisk andel vil bli gjort i fylkestinget i Innlandet fylkeskommune i desember 2019, knyttet til behandlingen av årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.
5. Samarbeidende kommuner i Innlandet bes om å slutte seg til framlagt forslag til partnerskapsavtale og oppfylle den økonomiske delen av avtalen på tilsvarende måte.
6. Partnerskapsavtalen underskrives av den enkelte kommune og fylkestinget i Innlandet fylkeskommune i løpet februar 2020.
7. Det gjennomføres en evaluering og enkel revidering av partnerskapsavtalen innen utgangen av 2020.
8. Fylkesordfører i Innlandet får fullmakt til å underskrive vedlagte partnerskapsavtale med den enkelte kommune.

Vedlegg:

- Revidert forslag til partnerskapsavtale med kommunene

Saksframstilling:

Bakgrunn og status

Arbeidet med å utvikle en ny samarbeidsmodell mellom kommunene i det nye Innlandet fylke og Innlandet fylkeskommune startet med en samling for alle kommunene i Hedmark og Oppland i mars 2018. Fellesnemnda fulgte opp med vedtak den 13.06.18 hvor det ble nedsett en referansegruppe for arbeidet med å utvikle en samarbeidsmodell. Referansegruppa har bestått av regionrådslederne (9), ordfører i Gran kommune samt to representanter fra fellesnemnda. Det ble i perioden august 2018 til februar 2019 holdt fire arbeidsmøter med referansegruppa, hvor det ble skapt en felles forståelse av hva samarbeidet mellom kommunene og Innlandet fylkeskommune skulle bygge på. Det ble utformet et utkast til et formalisert samarbeid gjennom en partnerskapsavtale, som beskriver hva samarbeidet skal bygge på av grunnleggende forutsetninger og hva som reguleres. Fellesnemnda sitt arbeidsutvalg besluttet enstemmig den 07.03.19 å sende utkast til avtale ut på høring til alle kommuner og regionråd i Hedmark og Oppland. Høringsfristen ble satt til 30. juni.

Prosjektleder har i etterkant av høringsperioden arrangert et ekstra dialogmøte med referansegruppas medlemmer og de administrative lederne i den enkelte region. Her ble alle innspill gjennomgått. Det er etter dette også gjennomført et eget administrativt arbeidsmøte med de daglige lederne/regionrådgiverne.

Høringsinnspill

I arbeidsutvalgets høringsnotat til kommunene heter det innledningsvis:

«Fylkestingene i Hedmark og Oppland og Fellesnemnda for Innlandet fylkeskommune er opptatt av å videreføre det gode samarbeidet, men også videreutvikle samarbeidet med kommunene og regionrådene når de to fylkene slås sammen fra 2020. Dette begrunnes ut fra blant annet:

- *Generelt behov for å styrke koordinering og samarbeid, både politisk og faglig, på tvers av kommunegrenser og mellom forvaltningsnivåer.*
- *Et større geografisk område, med 46 kommuner, stiller den nye fylkeskommunen overfor både politiske, faglige, økonomiske og administrative/praktiske utfordringer.»*

I høringsnotatet ble det anbefalt at det inngås partnerskapsavtaler med kommunene med virkning fra 1. januar 2020. Som nevnt ble det også sendt med et forslag til avtaletekst.

Det er kommet inn 9 uttalelser fra regionråd og 25 uttalelser fra enkeltkommuner. Vedlagt saken følger en sammenstilling av de enkelte uttalelsene.

Hovedtrekkene i uttalelsene er:

- Regioner og kommuner stiller seg bak en partnerskapsmodell for samarbeidet
- Et godt samarbeid på tvers er viktig for god samfunnsutvikling
- Det etterlyses tydeligere ambisjoner for samarbeidet

- Det synes ikke som om det er modent for en endret geografisk inndeling av regionrådene
- Styrket finansiering av drift og utviklingsmidler gjennom økt fylkeskommunal innsats.
- Arbeidsgiveransvaret for administrativt tilsatte ved regionkontorene ønskes videreført som i dag.

Vurderinger

Prosjektleder mener at det er gjennomført en omfattende og god prosess med regionrådene/kommunene i denne saken. Det er lagt ned et omfattende arbeid både politisk og administrativt.

Ni av ti regionråd og halvparten av kommunene har også benyttet anledningen til å sende inn uttalelser i høringsperioden. Ingen av uttalelsene gir konkrete innspill til endringer i foreslått samarbeidsmodell eller til avtaleutkastet. Dette er et signal om at arbeidet og tiden som er lagt ned i prosessen, i godt samarbeid mellom partene, har vært nødvendig og riktig. Alle innspill som er kommet inn har prosjektleder tatt på alvor, og har gått i dialog med både regionråd og de administrativt ansatte for å få tydeliggjort innspillene.

Kommunene er fylkeskommunens viktigste samarbeidspart. Regionrådene får en større betydning i dialogen og samspillet med kommunene, nå som Innlandet fylkeskommune skal forholde seg til 46 kommuner. Fylkeskommunens oppgaver går på tvers av kommunegrensene og krever en større regional tilnærming for å kunne bli løst på en god måte. Fylkeskommunen har ambisjon om å løfte det strategiske og regionale perspektivet gjennom vår deltakelse i regionrådene.

I denne saken vil prosjektleder spesielt trekke fram følgende forhold:

Hadeland:

Det er viktig at Innlandet fylkeskommune støtter opp under regionrådet for Hadeland, hvor Gran kommune fortsatt vil ha en naturlig tilhørighet og plass. Derfor vil det bli arbeidet videre i dialog med Viken for å få på plass en egen avtale om videreføringen av det regionale samarbeidet i denne grenseregionen.

Fjellregionen:

I Fjellregionen på grensen til Trøndelag i øst, er det nå besluttet at Røros og Holtålen trekker seg ut av det etablerte regionrådsamarbeidet. Dette samarbeidet har lang tradisjon og har i mange år har gått på tvers av fylkesgrensa. Dette har først og fremst en politisk/faglig konsekvens for vår egen region, men kan også innebære andre aktuelle utfordringer framover. Fremdeles er det seks kommuner igjen i dette regionale samarbeidet, og samarbeid på tvers av fylkesgrensen vil også være viktig i tiden framover når det gjelder blant annet næring og tilbud innen videregående opplæring.

Gudbrandsdalen:

Arbeidsutvalget sa i sitt vedtak ved utsendelse av hørings-saken at det maksimalt er plass til to regionråd i Gudbrandsdalen. Dette har ikke de tre regionene i Gudbrandsdalen besvart på annen måte enn at to regioner i sine innspill mener at

det ikke er modent for å endre regioninndelingen på nåværende tidspunkt. Prosjektleder finner det ikke riktig å gå inn i en videre vurdering av dette temaet nå.

Ambisjoner:

Prosjektleder registrerer at kommunene/regionrådene har positive forventninger til den nye fylkeskommunens ambisjoner og innsats i det regionale arbeidet. Det er flere som i sine innspill har etterlyst tydeligere uttrykk for fylkeskommunale ambisjoner for samarbeidet. Dette er et signal prosjektleder ønsker å ta på alvor. Avtaleteksten er justert og forsterket på flere aktuelle punkter, blant annet er det tydeligere uttrykt at kommunene er fylkeskommunens viktigste samarbeidspartner og hva dette innebærer av dialog og reell medvirkning i aktuelle planprosesser mv.

Finansielle rammer:

I forslaget til avtale forplikter Innlandet fylkeskommune seg til å bidra med inntil 2,5 millioner kroner til 9 regionråd, mens det er foreløpig anslått at regionrådet for Hadeland får en ramme på inntil halvparten. Prosjektleder har merket seg at i høringen er gitt uttrykk for et større økonomisk bidrag fra fylkeskommunen. I øyeblikket er det knyttet stor usikkerhet til fylkeskommunens rammer til drift og utvikling fra 2020, og utover i økonomiplanperioden.

I tråd med prinsippene for en partnerskapsavtale ligger det også en forutsetning om økonomiske bidrag fra kommunene (1 mill. kr pr. regionråd). For enkelte kommuner *kan* dette innebære økonomiske utfordringer for 2020. Fylkeskommunen ser at denne forutsetningen muligens kommer sent for å kunne bli en del av kommunenes budsjettprosess (selv om prinsippene for dette også ble omtalt i høringsdokumentet i mars). Fylkeskommunen vil på sin side først ha mulighet til å avklare sine forpliktelser for dette samarbeidet i forbindelse med den forestående behandlingen av årsbudsjett og økonomiplan i desember, men intensjonen ligger fast.

Administrativt ansatte:

Prosjektleder har merket seg de tydelige tilbakemeldingene om at den administrative tilknytningen (arbeidsgiveransvaret) for de daglige lederne/regionrådgiverne bør videreføres som i dag. I praksis vil dette måtte bety at de administrativt tilsatte i tidligere Hedmark fylkeskommune vil beholde sitt nye tilsetningsforhold i Innlandet fylkeskommune fra 1.1. 2020. Prosjektleders prinsipielle vurdering er at det ville være ryddig om administrative medarbeidere ved alle regionrådenes sekretariater var tilsatt i kommunene/regionene. På det nåværende tidspunkt synes kommunene i Hedmark godt fornøyd med løsningen hvor medarbeiderne har et ansettelsesforhold i fylkeskommunen, og anbefaler at en i perioden framover viderefører en todelt løsning. Det vil være naturlig at en ved ledighet i stillinger knyttet til sekretariatene i dagens Hedmark vurderer om det er hensiktsmessig å foreta nyansettelser under regionrådet/i en kommune. De fast ansatte knyttet til regionrådene i Hedmark er omfattet av omstillingsdokumentet og har derigjennom en sikkerhet for sitt arbeidsforhold også videre inn i Innlandet fylkeskommune.

Innfasing av ny samarbeidsmodell

Partnerskap som modell for regionrådene har vært ordinær samarbeidsform i Oppland i over ti år. Prinsippene om en gjensidig forpliktende avtale, som krever at begge parter legger inn både administrative og økonomiske ressurser i partnerskapet, er derfor nytt for Hedmarkskommunene i denne sammenheng. Det vil

være ti ulike og unike regioner i Innlandet, som skal beholde sin identitet og egne særtrekk, samtidig som det legges opp til et samarbeid som på det grunnleggende planet er tilnærmet likt for alle regioner. Arbeidet med vedtekter for regionrådene vil igangsettes.

Partnerskapsavtale:

Det er den enkelte kommune som er avtalepart for samarbeidet i det enkelte regionråd, for å oppfylle den økonomiske forpliktelsen. Det er ønske om at partnerskapsavtalen er underskrevet av Innlandet fylkeskommune og den enkelte kommune innen 1.februar 2020.

Evaluering og revidering:

Det foreslås videre å gjennomføre enkel evaluering og eventuell revidering av partnerskapsavtalen i løpet av de to første årene av fylkestingsperioden.

Konklusjon

Referansegruppa og Fellesnemndas arbeidsutvalg har anbefalt å basere det framtidige samarbeidet på en partnerskapsmodell. Dette har kommuner og regioner i Hedmark og Oppland stilt seg bak i høringen. Dette betyr at det inngås gjensidige forpliktende avtaler, som krever at partene legger inn både politiske, administrative og økonomiske ressurser inn i samarbeidet.

Saken legges nå fram for Fellesnemnda med forslag om å godkjenne det framlagte forslaget til partnerskapsavtale med 46 kommuner i Innlandet. Det er den enkelte kommune som er juridisk avtalepart sammen med fylkeskommunen.

Med bakgrunn i regionale særtrekk og ulikheter i organisering, og i tillegg det faktum at det fortsatt er uavklarte spørsmål knyttet til økonomi og administrative forhold, vil det kunne bli behov for å etablere ordninger som ivaretar overgangen til det nye Innlandet fylke på en hensiktsmessig måte. Prosjektleder vil følge opp dette og komme tilbake med informasjon i saken som følger i desember 2019.